

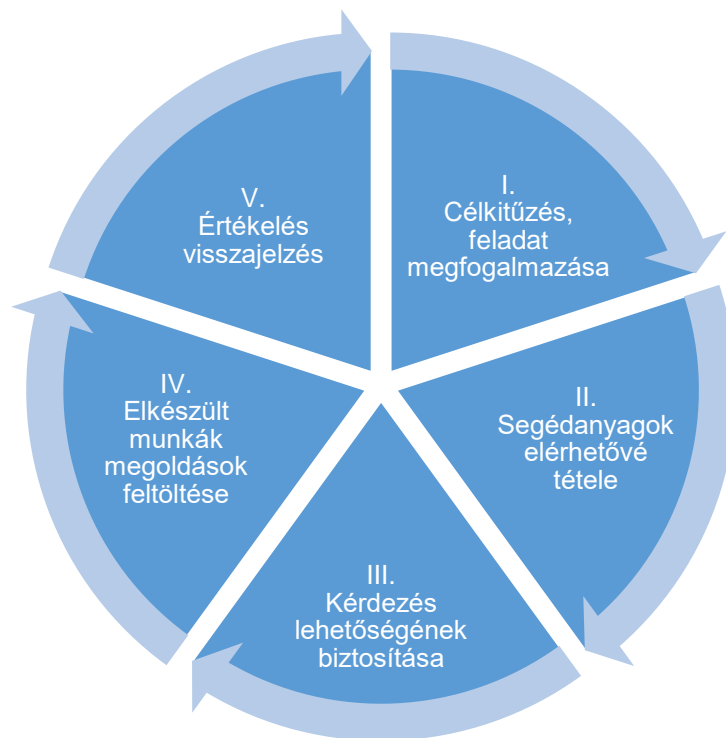
ONLINE OKTATÁS módszertani megvalósítása

Szerző: Kis Márta - Budapesti Metropolitan Egyetem

Az online oktatásra történő átállás nem azt jelenti, hogy digitalizáljuk az eddig oktatásunkat. Hogy sikeresek leszünk-e az online oktatásban az leginkább azon múlik, hogy **át tudunk-e állni egy új módszertanra**. Meg tudjuk-e szólítani a diákokat, kapcsolatban tudunk-e maradni velük, érzik-e majd, hogy ők vannak a középpontban, és fontos számunkra, hogy mit tesznek. Kellően támogatjuk-e őket, illetve adunk-e nekik visszajelzést folyamatosan. Ezen felül elég érdekesen tudjuk-e mindezt megvalósítani? Ez nem az alkalmazott digitális eszközön múlik, hanem a hozzáállásunkon. Azonban ha nyitottak vagyunk, készen állunk a változtatásra, akkor jön az, hogy jó, de mindezt hogyan csináljam? Ennek érdekében készült az alábbi **módszertani leírás**, ami alapján minden tanár újra tervezheti a saját kurzusát.

A MODELL

A kidolgozott módszertan alapja egyfajta ciklikusság, amelyet az alábbi 5 elemből álló módszertani modell szemléltet.

- Minden kurzus esetében, minden oktatási alkalomhoz kapcsolódóan újra kell gondolni, hogyan szervezzük meg a diákok tanulási folyamatát.
- Ehhez tisztázni kell mi a célkitűzésünk az adott hétre, mindezt kommunikáljuk a diákok felé. Leírjuk miként gondoltuk ezt megvalósítani, mit kérünk mindehhez a diákoktól, milyen határidővel, milyen támogatást nyújtunk mindehhez, milyen formában tehetik fel kérdéseiket, hogyan tudnak velünk kommunikálni, milyen formában szeretnénk, ha feltöltenék az adott oktatási alkalomhoz kapcsolódó feladataikat.

Ezen felül gondolnunk kell rá, hogy minden esetben történjen valamiféle visszajelzés az elvégzett feladattal kapcsolatban. Ez nagy létszámú kurzusok esetén történhet csoportosan is, de legyen visszajelzés.

- A tervezés **ciklikusan** történik, azaz minden oktatási alkalomhoz kapcsolódóan mind az 5 elemnek meg kell valósulnia valamilyen formában. Ez a ciklikusság nappali képzésben a heti rendszerességet jelenti, azaz hetente végig visszük I.-V. szakaszt.
- A modell egyes elemeinek megvalósítására ajánlások olvashatóak a részletes leírásban, azonban bármilyen, a tanár által jónak tartott eszköz alkalmazható.

KERETRENDSZER

A megvalósításhoz szükséges egy **keretrendszer**, ami az alapvető kommunikációs csatorna a diákok és tanárok között. Ezt a Budapesti Metropolitan Egyetemen a Coospace e-learning keretrendszer biztosítja, azonban ugyanerre használható bármilyen egyéb keretrendszer (például a Microsoft Teams, Canvas, Moodle, Ilias, Google Classroom, közoktatásban pedig a Kréta). Ezen keretrendszerben minden kurzusnak külön színtere van, amihez az adott kurzust tanuló diákok és a tanár férnek hozzá. Fontos alapelv, hogy az tanár minden információt, tananyagot itt oszt meg a diákokkal. Lehetőség van tetszőleges online eszközt használni az oktatásban, de erre vonatkozó hivatkozást, linket, minden esetben itt a keretrendszerben kell elhelyezni, hogy a diákok ezen a helyen minden megtaláljanak, ami a kurzussal kapcsolatos.

A TANULÁSI CIKLUS LÉPÉSEI ÉS AJÁNOTT ESZKÖZEI

Az alábbi leírásban igyekszünk a legegyszerűbb megvalósítási módokat összegyűjteni, azonban ezen felül számos eszköz áll még rendelkezésre, amivel az adott feladatot megoldhatjuk.

Tanulási ciklus lépései	Leírás	Ajánlott eszközök
I. Célkitűzés, feladat megfogalmazása	<p>Minden oktatási alkalomhoz kapcsolódóan kerüljön megfogalmazásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a témakör, ▪ a heti célkitűzés, ▪ milyen feladatot kell az adott héten elvégezni a diákoknak, ▪ milyen segédanyagot kapnak ehhez, ▪ hol tudnak kérdezni a tanártól, ▪ illetve hova töltsék fel az elkészült feladatokat. <p>Feladat lehet például:</p> <ul style="list-style-type: none"> - megadott irodalom átolvasása, kijegyzetelése, elkészült jegyzet feltöltése; - ppt, hanggal ellátott ppt, tanárvideo megtekintése, kijegyzetelése; - tanulási napló írása; - gondolattérkép készítése az elolvasott, meghallgatott, megnézett tananyaghoz; - blogbejegyzés írása csoportosan, vagy egyénileg, amely kiegészülhet 	<p>A választott keretrendszer megfelelő eszközének segítségével tegyük közzé a feladatot (pl. online hirdetőtábla a keretrendszerben, de lehet egy, a keretrendszerbe feltöltött word dokumentum is)</p>

	<p>azzal a feladattal, hogy egymás bejegyzéseire reflektáljanak;</p> <ul style="list-style-type: none"> - a diákok maguk készítsenek prezentációt, bemutatót az adott témakörrel kapcsolatban (akár csoportosan is); - kaphatnak csoportos projektfeladatot; - készítsenek online tesztet, az adott témakörhöz; - illetve lehet bármilyen más, a tanár által megfogalmazott feladat. 	
II. Segédanyagok elérhetővé tétele	<p>A feladatok megfogalmazásakor célszerű a segédanyagokat is elérhetővé tenni. Segédanyag lehet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - írásos anyag, könyvfejezet, jegyzet; - ppt, jegyzetekkel ellátva¹ vagy hangalámondással²; - saját készítésű oktató videó; - YouTube videó, vagy bármilyen interneten elérhető tartalom. <p>Egy ppt megosztása önmagában nem elegendő, mindenképpen adjunk hozzá leírást, vagy készítsünk hang alámondást</p> <p>Az ismeret elsajátítását, megértését támogathatjuk webináriumos órával is. Ez is egyfajta segédanyag az adott heti feladat feldolgozásához. Ajánlott úgy megtervezni az adott ciklus elemeit, hogy a diák is teljesíteni tudja az adott hét kitűzött feladatait, aki esetleg a webináriumos órába nem tud bekapcsolódni.</p>	<p>A segédanyagokat is a keretrendszerben tegyük közzé. Ez lehet, hogy feltöltött fájlokat jelent, lehet, hogy külső tartalomra mutató linket.</p> <p>Hangalámondás készítéséhez segédlet: Microsoft útmutató, METU videó tutorial</p> <p>Webináriumra alkalmas eszközök: Zoom³, Microsoft Teams, Skype, Google Hangouts</p>
III. Kérdés lehetőségének biztosítása	<p>Fontos, hogy gondoskodjunk a kommunikációs csatornákról. Mindenképpen nyissunk olyan csatornákat, ahol a diákok kérdezhetnek, visszajelzéseket adhatnak. Egy fórum indítása, chat szoba létrehozása is be tudja tölteni ezt a szerepet, azonban ha hang alapú a kommunikáció, az még hatékonyabb tud lenni, nem beszélve arról, ha élő kép is társul, azaz webkamerát is használunk a kommunikáció során.</p>	<p>Ez lehet chat, fórum, Skype, online konzultáció, webinárium, bármi, ami jól használható a tanárnak.</p>
IV. Elkészült diáki munkák	<p>A tanulás, haladás egyik legfontosabb indikátora a diák produktuma, ami hétről hétre megszületik.</p>	<p>Keretrendszerben kérjük a feladat beadását.</p>

¹ Minden ppt oldalhoz lehetőség van jegyzet készítésére, ahol azt rögzítjük, amit az adott dia vetítésekor el szeretnénk mondani. (Power Point/Nézet/Jegyzetoldal)

² A kész ppt-hez egyszerűen hangalámondást készíthetünk, és ha így mentjük el, és töltjük fel a ppt fájlt, akkor automatikusan a hangot is lejátsza, amikor megnyitja a diák. (Power Point/Diavetítés/Diavetítés felvétele)

Erről a lehetőségről részletes leírást itt találunk: [Microsoft útmutató](#), továbbá itt: [METU videó tutorial](#)

³ A Zoom szoftver az amit elsősorban ajánlunk. [METU tutorial videók](#)

<p>megoldások feltöltése</p>	<p>Ez lehet bármi, amit az I. részben megjelöltünk. Fontos, hogy minden héten legyen valamilyen feladat, amit el tud végezni a diák. Ez legyen változatos, lehetőleg legyen benne interakció, pl. diáktársakkal közösen, csoportosan kell elvégezni, vagy egymás munkáira kell reflektálni (lásd blogbejegyzés). És minden esetben a munkát kérjük beadni, feltölteni.</p>	
<p>V. Értékelés, visszajelzés</p>	<p>A diákoknak fontos, hogy visszajelzést kapjanak az elvégzett feladataikhoz kapcsolódóan. Ez alapján határozza meg, hogy miként folytatják a munkát a következő héten.</p> <p>Értékelés, visszajelzés nagyon sokféleképpen történhet, amit sok minden befolyásol: a tárgy jellege, a kiadott feladatok típusa, a kurzuson lévő diákok száma.</p> <p>A tanár a fentieket mérlegelve dönt az értékelés módjáról. Az is lehet, hogy nem hetente, hanem nagyobb egységekben történik az értékelés, a visszajelzés. Azonban fontos szem előtt tartani, hogy minél sűrűbben kap a diák visszajelzést a munkájáról, annál jobban ösztönözzük őt a feladat elvégzésére.</p> <p>Illetve ami fontos, hogy a diáknak is legyen lehetősége visszajelzést adni, mi volt jó, mi volt rossz az adott héten, milyen javaslatai lennének a folytatással kapcsolatban. Minél inkább partnerként tekintjük őket annál nagyobb élményt ad majd mindkét félnek ez az újfajta közös tanulás.</p>	<p>Keretrendszer megfelelő eszközét használva.</p>

További ajánlott szoftverek:

<https://techagainstcoronavirus.com/?fbclid=IwAR2riawposhLH806ynrO5N8idw1HqxwtEcLT0zaEdl5sdao7Zhbdg3yXvmQ>

Metropolitan Egyetem által készített tutorialok: (a lista folyamatosan bővül)

<https://www.youtube.com/watch?v=xhnnWRgoRml&list=PLiVQZG1cbIMmDpQ3isDuKkq9tNs pYzye5>

A leírást készítette:

Kis Márta

mkis@metropolitan.hu